

l'hispan. *marīya*, en pl. *marīyāt* 'les talaies' (vol. I, 200.12f.).

Almarra, pda. de Castalla (xxxv, 180.17). Segons Madoz «caserío de allí con una ermita de Loreto construída en 1717». De l'arrel àr. *marr* 'passar, tibar, tenir curs', 'fer (una vegada)'; i, en concret, del subst. *marr(a)*, potser en el sentit de 'lloc de pas' o en el de 'torn, tanda' (*RMa* «transire, vicis, amaritudo» 182, 187, 627).

ALMARTX

En part alterat, com *Almarge*, -*arce* o *Armatx*: de l'àr. *marǧ* 'prat', 'prat ufanós'; en hisp-àr., en part, 'marjal, paratge pantanós' (*DECat* v, 490ss.). En les enq., vaig recollir *almác* a Ontinyent (xxxii, 116.25) i a La Nucia (xxxv, 10.20); vacil·lant entre *l almárç* i *l armác* a Xixona (xxxv, 84.24); i *l armác* a Agres (xxxiv, 37.21). A Callosa consta una pda. del *Almarig* l'a. 1485 en una requesta sobre un colomer que havien fet (Salvà, *Callosa* I, 57); en l'enq. anoto una pda. *l'armác*, que deu ser el mateix lloc perquè és al costat de la pda. *el kolomér* (xxxiv, 183); i tinc record que després algú altre digué *Almarx*. És clar, doncs, que amb la grafia *Almarig* entenien -ig amb el valor de ġ (tal com s'escriu *Barig* pel nom del poble *Barx*, grafia quasi tan equívoca com l'altra, perquè no és -rš ni -rič sinó -rč).

Com a cogn. està molt estès pel P. Val. *Almarge*, generalment cacografiat *Almarche*. A Eivissa s'ha mutilat en part com *Almaje* (*BDLC* XII, 56), però també s'hi trobava *Almarge* (nom d'un inquisidor, a. 1709, Macabich, *Feudalismo*, 31).

Deriv. *L'Almarjal* Finestat (xxxv, 138.11).

El plural de *marǧ* «pratum» és *murúǧ*, *RMa* 537. 17f., d'on *L'Almorotx*, pda. de Muro d'Alcoi (*lalmorót*), xxxiii, 143.2; ¹ cf. el poble d'*Almorox*, a la prov. de Toledo, amb un afebliment ensordit de la consonant final, que sembla també intervingué en formes registrades per *PAlc*; i en NLL nostres, *Marxalenes*, *Vilamarxant*, que estudiarem a part. Però en NLL menors és en massa: *Marčani* dual > *Marčant* partida de Crevillent (xxxix, 143.23); *marč al eain* 'prat de la font' > *marčilént* partida de Castelló de les Gerres (xxxii, 157.5); *al-marčán* 'els prats' > *l amorčó* pda. de Petrer (xxxvi, 32.10); en *marčeléta* d'Estubeny (xxxi, 54.11) i *Les marčalétes* del Genovés (xxxii, 6.22) s'han sumat o contaminat l'àr. *marč* (o un seu pl. àr. *marčāt*?) i el cat. *marjal*.

L'Almoraig pda. important de la vall de Xixona (notícies de J. G. M., 1935, 1936), oït *almoráč*, 1963 (xxxv, 91.17): del *muráǧ* dim. normal de *marǧ*; *PAlc* li dona la forma *moráyax* (amb pl. *morayagít* («campo más pequeño» 137a7). El nom es repeteix al Poble nou de Benitatxell: *el Moratx* (xxxiv, 88.15).

Soler del Almorait nom que CCandi (*Mi. Hi. Cat.* I, 80) llegeix així en un doc. de 1324 de Vallfogona de Riucorb (hapax possiblement amb la -t mal llegida per -g o -tx).

SSiv. troba *Almorig* «lugar del té. de Morvedre» en doc. de 1350, i diu que el 1535 se'n féu un anex de la

parr. de Faura, amb només nou cases de moriscos; Cavanilles com a despoblat. L'ètimon podria ser el mateix diminutiu, que pron. *muráǧ* i oït -*éǧ* pels cat., fos catalanitzat en -*ǧ* segons el model d'oc. i mossàr. ⁵ *méǧ* MEDIUM = cat. *mig*. Abans es troba en una variant grafada *Almerig*, amb 7 focs moriscos l'any 1563, amb 18 el 1609, després despoblat de Benavites, del Mq. d'Aguirre (Lapeyre, *Géogr. Esp. Mor.*, p. 40; Reglà-Boronat, p. 108). Entenc que això es pronunciaria ¹⁰ *almérǧ* (cf. *Bartx* grafat *Barig*) i que aquí es tracta de *márǧ* no diminutiu.

L'Amoragel, barranc, serrat i pedreres, te. Novelda, on vaig fer l'enquesta del terme (xxxvi, 52, 53, 56) < **L'Almoragel* reduït a *Lam-* per dissimilació etc. Encara que havent-hi vist pedreres (que n'hi ha bastantes en el terme, *GGRV* 264) i les de la Romana són de «màrmol blanco» (p. 262) em feia pensar en un compost de *hammâr* «terres roges» (a Algèria, Beausier, cf. *Dozy*, *Suppl.* I, 32) combinat amb l'adj. *aǧáll* 'gran, més gran'; però crec que val més partir del fet que és un barranc, per tant també humit i marjalós, i veure-hi el mot *moráǧ* 'marjaleta' amb la terminació del «superlatiu islàmic» *muráǧ él-Lâh* 'les marjaletes d'Àhah, les cèlebres'. Cf. *Safragell* eiv. (vol. I, 246).

¹ Figura també com a pertanyent a Muro i escrit *Almuruǧ* en un doc. morisc en lletres aràbigues, p. p. Carme Barceló (*Minorias Islám. P. Val.*), p. 354, § 231.

Almassara, V. *Almàssera*

ALMASSAROF o -SSEROF

Partida de Xaló. Deia Cavanilles (II, 150): «Monte *Massarof*, que parte del Carrascal de Parcent, com otro llamado Ventolana, contiguos a Bernia». Jo vaig anotar a Xaló *el maseřof* (xxxiv, 74.4). SSiv., p. 67: «*Almazarof*, alq. del Valle de Xaló, dada por Jaime II a Bernardo de Sarrià en 1325; hoy despoblado de Xaló». Escrit *Almaçerof* ho troba J. Giner i March a l'ACA, reg. 227, fº 158, a. 1325, situat prop de Xaló. Però ja consten les alqueries de «Xalon, per nom *Almacerof*, Benibrahim e Murta» en l'any 1269 (MtzFerrando, *Doc. Val. ACA* I, 881). Salvà, *Callosa* I, 32, *Almaçarof* a. 1445, «aún hoy día se da este nombre a una pda. rural del tº de Xaló, a la parte de Bèrnia»; i en el vol. II, 99, llegeix «*la Masarof*» en doc. de 1562.

Al-maşrúf participi passiu de forma I de l'arrel fecunda i pan-aràbiga *şarf*: que entenc 'canviat, apartat', perquè diu Cavanilles que comparteix amb Ventolana l'extensió del Carrascal de Parcent; comprovem que també era hispano-àrab: «*şarf*: cambire, averterer», i *RMa* 262, en formes II i III «cambire, vel facere alium servire» (276, 262); aplicat al vi, *maşrúf* és 'pur' («purus» *RMa*), aplicat als diners és «changé», a les persones «congedié», vulgarment «dépensé, employé» (Belot); marroquí *maşröf* «dépenses, débours, frais» (Dan. Ferré) crec provinent del concepte de 'inversió'

Ha de ser un lloc diferent en tot cas (i potser també d'arrel diferent) un que ens citen de 1271: «dona-